

Turizm KOBİ'leri İçin Mali Destek ağrısı

Image Credits: MidJourney AI prompt by Alejo Andrei Camina

**Co-funded by
the European Union**

Funded by the European Union. Views and opinions expressed are however those of the authors only and do not necessarily reflect those of the European Union or EISMEA. Neither the European Union nor the granting authority can be held responsible for them.

Tek Pazar Programı (SMP COSME)

SMP-COSME-2023-TOURSME

Daha sürdürülebilir ve dayanıklı bir ekosisteme geçiş – turizm KOBİ’lerinin güçlendirilmesi

Proje Adı:	Akdeniz Yürüyüş Rotaları Boyunca Dayanıklı Turizm Ekosistemlerinin Geliştirilmesi
Kısaltma:	DETOUR
Proje Numarası:	101181295
Proje süresi ve başlangıç tarihi :	36 ay, 01 Kasım 2024
Koordinatör:	Comune di Fidenza (Italy) Kültür Rotaları Derneği, DMO ES.CO. Esquilino Comunita – La Porta Di Roma, Antalya İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü, Training 2000 Piccola Sc, Mesogeiaiko Kentro Perivallontos, Organizatsia Za Upravlenie Na Trakiyski Turisticheski Rayon, Associazione Europea Delle Vie Francigene
Ortaklar:	
E posta:	info@cultureroutesinturkey.com
Web sitesi:	www.detour-eu-project.eu

Turizm KOBİ'leri İçin Mali Destek Çağrısı

1. Giriş

Turizm, Akdeniz bölgesinin en dinamik sektörlerinden biridir. Bununla birlikte turizm KOBİ'leri son yıllarda pandemi, iklim baskıları, artan maliyetler, iş gücü eksikliği ve hızlı dijital dönüşüm gibi zorluktan önemli ölçüde etkilenmiştir. Bu nedenle dayanıklılık ve yenilik kapasitesinin güçlendirilmesi büyük önem kazanmıştır.

DETOUR — Akdeniz Yürüyüş Rotaları Boyunca Dayanıklı Turizm Ekosistemlerinin Geliştirilmesi— Avrupa Komisyonu tarafından ortak finanse edilen ve İtalya, Yunanistan, Türkiye ve Bulgaristan'daki Akdeniz yürüyüş rotaları boyunca faaliyet gösteren turizm KOBİ'lerini desteklemeyi amaçlayan üç yıllık bir projedir. Yürüyüş turizmi küresel ölçekte hızlı bir büyüme göstermektedir. Günümüzde ziyaretçiler giderek daha fazla yavaş, özgün ve doğa temelli deneyimler aramakta olup bu durum yürüyüş rotalarını turizmin en sürdürülebilir ve geleceğe yönelik biçimlerinden biri haline getirmektedir. Bu rotalar, doğal ve kültürel peyzajları korurken aynı zamanda yerel ekonomilere de katkı sağlamaktadır.

DETOUR projesi; eğitim, mentorluk, finansal destek ve ortaklar arası iş birliği aracılığıyla KOBİ'lerin yenilik geliştirmesini, hizmetlerini çeşitlendirmesini ve turizm sezonunu uzatmasını teşvik etmektedir. Proje ayrıca KOBİ'leri rota yöneticileri, yerel otoriteler ve topluluklarla bir araya getirerek Akdeniz yürüyüş rotaları boyunca daha güçlü ve dayanıklı turizm ekosistemlerinin oluşturulmasına katkı sağlamaktadır.

Bu belge, finansal destek çağrısına ilişkin Referans Şartlarını (Terms of Reference) sunmakta olup başvuruda bulunmak isteyen turizm KOBİ'leri için koşulları, uygunluk kriterlerini ve başvuru prosedürlerini açıklamaktadır.

Özet

DETOUR Mali Destek Çağrısı – Genel Bakış

Finansal Destek Çağrısı, DETOUR projesi kapsamında seçilmiş Akdeniz yürüyüş rotaları boyunca faaliyet gösteren KOBİ'lere sağlanacak finansal desteğe ilişkin seçim çerçevesini tanımlamaktadır. Aşağıda çağrıya ilişkin kısa bir özet sunulmaktadır.

Genel Bilgiler

- **Proje:** DETOUR – Akdeniz Yürüyüş Rotaları Boyunca Dayanıklı Turizm Ekosistemlerinin Geliştirilmesi
- **Toplam Bütçe:** 800,000 AVRO
- **Finanse edilecek minimum proje sayısı:** 30 (4 ülkede; her ülkede en az 7 ve en fazla 12 en yüksek puanı alan proje)
- **Uygun ülkeler ve coğrafi alanlar:**
 - İtalya: Via Francigena rotasının Pavia–Roma arasındaki bölümü ve rotanın 10 km'lik tampon bölgesi
 - Yunanistan: Olympos, Kissavos ve Mavrovouni dağ rotaları
 - Bulgaristan: Trakya Turizm Bölgesi'nde yer alan Sultanlar Yolu ve Trakya Turizm Bölgesi
 - Türkiye: Fethiye'den Antalya'ya uzanan Likya Yolu ve rotanın 3 km'lik tampon bölgesi

Zaman Çizelgesi

- **Çağrının yayımlanma tarihi:** 9 Mart 2026
- **Başvuru son tarihi:** 1 Haziran 2026 (12:00 CET)
- **Değerlendirme Dönemi:** 1 Haziran – 12 Temmuz 2026
- **Sonuçların ilanı:** by 13 Temmuz 2026
- **Projelerin başlangıç tarihi:** 1 Eylül 2026 ‘ dan itibaren
- **Proje Uygulama Süresi:** 6–9 ay (zorunlu)

Finansal Destek

- **Proje başına hibe tutarı:** 15,000 – 25,000 AVRO
- **Finansman Oranı:** 100% (eş finansman katkısı gerekmemektedir)
- **Finansman Türü:** Götürü Usulü
- **Ödeme Yapısı:**
 - 20% sözleşme imzalandığında
 - 40% ara rapor sonrasında
 - 40% Nihai rapor sonrasında
- **Toplam finansmanın en az %60’ı turizm KOBİ’lerine tahsis edilmelidir**
- Fonların yetersiz kalması halinde bütçe indirimi yalnızca son sıradaki proje için uygulanabilir.

Kimler Başvurabilir?

- Turizm veya turizmle bağlantılı sektörlerde faaliyet gösteren **Küçük ve Orta Ölçekli İşletmeler (KOBİ’ler)**
- **En az 1 yıldır** yasal olarak faaliyet gösteriyor olmalıdır
- **AB KOBİ tanımına uygun** olmalıdır (250’den az çalışan; yıllık ciro ≤ 50 milyon € veya bilanço toplamı ≤ 43 milyon €)

Ortaklık Yapısı

- 2 ila 5 bağımsız tüzel kişiden oluşmalıdır
- Ortaklığın **en az %50’si turizm KOBİ’lerinden¹ oluşmalıdır**. En az bir turizm KOBİ’si uygun yürüyüş rotaları üzerinde veya bu rotaların tampon bölgelerinde yer almalıdır
- Her kuruluş yalnızca bir finansman alan ortaklıkta yer alabilir
- Ortaklıklar aşağıdaki türlerde olabilir:
 1. Yalnızca turizm KOBİ’lerinden oluşan ortaklıklar
 2. Turizm KOBİ’leri ve diğer turizm kuruluşları (DMO’lar, dernekler, şahıs işletmeleri vb.)
 3. Turizm KOBİ’leri ve sektörler arası ortaklar (kültür, tarım-gıda, dijital, bilişim, şahıs işletmeleri vb.)

Projeler aşağıdaki alanlara katkı sağlamalıdır:

- Sürdürülebilirlik ve yeşil dönüşüm
- Dijital dönüşüm
- İşletme direnci ve risk yönetimi
- Kapsayıcı ve erişilebilir yürüyüş rotası turizmi

¹3 ortaklı ortaklıklarda en az 2 turizm KOBİ’si; 5 ortaklı ortaklıklarda ise en az 3 turizm KOBİ’si yer almalıdır.

Uygun Faaliyetler (Örnekler)

- Yeni turizm ürünleri veya hizmetlerinin geliştirilmesi
- Dijital araçlar, rezervasyon sistemleri ve haritalama platformları
- İlgili yazılım lisansları (operasyonel verimlilik, müşteri deneyimi vb.)
- Sürdürülebilir hareketlilik çözümleri
- Yeşil Teknolojiler ve Sertifikasyon
- Pazar araştırmaları ve İş Planları
- Personel Eğitimi ve Beceri geliştirme
- İletişim ve Pazarlama Kampanyaları
- Risk Yönetimi Planlaması

⚠ Ekipman maliyetleri toplam proje bütçesinin %30'u ile sınırlıdır

Değerlendirme Kriterleri (Her kriter için minimum 3/5; toplam eşik 12/20)

1. Uygunluk
2. Kalite
3. Uygulanabilirlik
4. Etki

DETOUR eğitim programına katılmış KOBİ için **+1 bonus puan**

Değerlendirme her ülke için **2 bağımsız dış uzman** tarafından yapılacaktır.

Gerekli Belgeler

- Başvuru formu
- Bütçe şablonu
- Yasal kayıt belgesi (işletme ruhsatı ve vergi levhası)
- Turizm faaliyetini gösteren belge (NACE kodu veya eşdeğeri)
- Onur Beyanı (Declaration of Honour)
- Ortaklık Anlaşması (seçim sonrasında)
- Hibe Sözleşmesi (seçim sonrasında)

Faaliyet	Şubat-26	Mart-26	Nisan-26	Mayıs-26	Haziran-26	Temmuz-26	Eylül-26
Çağrının yayımlanması							
Başvuru Dönemi							
Başvuru son tarihi							
Değerlendirme süreci							
Sonuçlar							
Finansal destek programının başlangıcı							

Şekil 1. Turizm KOBİ'lerine Yönelik Finansal Destek Çağrısının Faaliyet Takvimi

2. Çağrının Amaçları

DETOUR turizm KOBİ'lerine yönelik finansal destek çağrısı, ürün, hizmet veya iş modellerinde yenilikçi çözümler öneren KOBİ ortaklıklarını desteklemek amacıyla tasarlanmıştır.

Çağrı kapsamında aşağıdaki hedeflere katkı sağlayan girişimlerin desteklenmesi amaçlanmaktadır:

- Sorumlu kaynak kullanımı, çevresel etkinin azaltılması ve iklim duyarlı turizm hizmetlerini içeren **sürdürülebilir uygulamaların teşvik edilmesi**;
- Akıllı araçlar, çevrimiçi görünürlük, rezervasyon sistemleri, dijital hikâye anlatımı veya geliştirilmiş müşteri etkileşimi yoluyla **dijital kapasitenin geliştirilmesi**;
- Turizm KOBİ'lerinin iklim riskleri, mevsimsel dalgalanmalar ve piyasa kesintileri gibi zorluklara uyum sağlamasına yardımcı olarak **işletme direncinin güçlendirilmesi** ve kapsayıcı ile erişilebilir yürüyüş rotası turizminin desteklenmesi.

3. Kimler Başvurabilir?

Bu çağrı; turizm sektöründe faaliyet gösteren ve DETOUR proje ortak ülkelerinden biri olan **İtalya, Yunanistan, Türkiye veya Bulgaristan'da yasal olarak kurulmuş** küçük ve orta ölçekli işletmelere (KOBİ'lere) açıktır.

Uygun kabul edilebilmek için başvuru sahiplerinin aşağıdaki kriterlerin tamamını karşılaması gerekmektedir:

3.1 Ortaklık Uygunluğu

DETOUR, bir Lider Ortak (Lead Partner) tarafından yönetilen; turizm KOBİ'leri, sektörler arası KOBİ'ler ile rehberler, rota yöneticileri, kültürel dernekler, belediyeler veya hizmet sağlayıcılar gibi yerel ortak ve paydaşların birlikte yer aldığı iş birliğine dayalı projeleri desteklemektedir.

Her iş birliği projesi, en az 2 ve en fazla 5 bağımsız tüzel kişiden oluşan bir ortaklık tarafından uygulanmalıdır. Bu ortaklığın en az %50'si turizm KOBİ'lerinden²³ oluşmalıdır.

Uygun ortaklık türleri aşağıdaki şekilde olmalıdır:

1. Yalnızca turizm sektöründe faaliyet gösteren Küçük ve Orta Ölçekli İşletmelerden (KOBİ'lerden) **oluşan ortaklıklar**. KOBİ'lerden en az biri seçilen rota kesimleri üzerinde veya bu rotaların tampon bölgesinde yer almalı ve/veya faaliyetlerini bu rotalar üzerine odaklamalıdır (daha fazla bilgi için bkz. Bölüm 3.2).
2. Turizm KOBİ(leri) (ortaklığın en az %50'si; bunlardan en az biri rota üzerinde veya tampon bölgede yer almalı ve/veya faaliyetlerini bu rotalara odaklamalıdır) ve başka bir turizm işletmesi/kuruluşu (örneğin DMO, ulusal otorite, büyük ölçekli şirket, bölgesel bir dernek, şahıs işletmesi⁴, vb). Ayrıca benzer nitelikteki diğer bağımsız tüzel kişiler veya ilgili

² 3 ortaklı ortaklıklarda en az 2 turizm KOBİ'si; 5 ortaklı ortaklıklarda ise en az 3 turizm KOBİ'si yer almalıdır.

³ Her kuruluş yalnızca bir proje teklifi ile başvurabilir.

⁴ Şahıs işletmesi, şirketin gerçek kişiden ayrı bir tüzel kişiliğe sahip olmadığı ve faaliyetlerin doğrudan gerçek kişi tarafından yürütüldüğü bir serbest çalışma biçimini ifade eder (EISMEA Çağrısı).

ekosistemlerden kuruluşlar da ortaklığa dahil edilebilir; ancak tüm bu kuruluşların uygun faaliyetler kapsamında aynı hedef doğrultusunda hareket etmesi gerekmektedir.

3. **Turizm KOBİ(leri)** (ortaklığın en az %50'sini oluşturmali; bunlardan en az biri rota üzerinde veya rotaların **tampon bölgesinde** yer almalı ve/veya faaliyetlerini bu rotalara odaklamalıdır) ve diğer ekosistemlerden veya sektörler arası alanlardan bir işletme/kuruluş / KOBİ / şahıs işletmesi (örneğin kültür, tarım-gıda, dijital eğlence, tekstil, bilişim hizmet sağlayıcısı, kamu kurumu vb.)⁵. Turizm sektöründen veya benzer alanlardan diğer bağımsız tüzel kişiler de ortaklığa ayrıca dâhil edilebilir; ancak tüm bu kuruluşların uygun faaliyetler kapsamında **aynı hedef doğrultusunda hareket etmesi gerekmektedir.**

Ortaklıklar yeni oluşturulmuş veya halihazırda kurulmuş olabilir. Tüm ortakların birbirinden hukuken bağımsız olması gerekmektedir (yani aralarında mülkiyet veya kontrol ilişkisi bulunmamalıdır). Her tüzel kişi, fonlardan yararlanan yalnızca bir ortaklıkta yer alabilir.

3.2 KOBİ Uygunluğu

Bir işletmenin KOBİ olarak kabul edilebilmesi için AB Tavsiye Kararı 2003/361/EC'de yer alan tanıma uygun olması gerekmektedir:

- 250'den az çalışanı bulunmalıdır ve
- Yıllık cirosu 50 milyon €'yu aşmamalıdır veya
- Bilanço toplamı 43 milyon €'yu aşmamalıdır.

Bu çağrı kapsamında uygun kabul edilebilmek için küçük ve orta ölçekli işletmelerin (KOBİ'lerin) aşağıdaki kriterleri karşılaması gerekmektedir:

- Dört proje ülkesinden birinde (İtalya, Yunanistan, Bulgaristan, Türkiye) yasal olarak kurulmuş olmalıdır.
- Başvuru tarihinden önce en az 1 yıldır faaliyet gösteriyor olmalıdır.
- Turizm sektöründe veya sektörler arası alanlarda faaliyet göstermelidir.
- İlgili NACE kodları⁷ kapsamında kayıtlı olmalı veya işletme faaliyetlerinin turizm sektörünü desteklediğini ya da bu sektör içinde faaliyet gösterdiğini açık şekilde gösterebilmelidir.
- KOBİ'lerden en az biri, proje kapsamındaki yürüyüş rotaları üzerinde veya bu rotaların tampon bölgesinde turizm sektöründe faaliyet göstermeli ya da bu sektöre katkıda bulunmalıdır:

⁵ Sektörler arası ortakların turizm sektörü ile bağlantılarını göstermeleri gerekmektedir.

⁶ konaklama hizmetleri, kamp alanları, yiyecek ve içecek hizmetleri, agroturizm ve ekoturizm alanları, çiftlikler, milli parklar, restoranlar ve içecek hizmetleri, şehirlerde ve kırsal turizm destinasyonlarında hareketlilik ve ulaşım hizmetleri, tur operatörleri, acenteler ve ilgili turizm yönetimi hizmetleri, yaratıcı faaliyetler, sanat ve eğlence faaliyetleri, kütüphaneler, arşivler, müzeler ve diğer kültürel faaliyetler, spor faaliyetleri, eğlence ve rekreasyon faaliyetleri, turizm sektörü için bilişim veya enerji çözümleri, turizmle ilişkili çevre ve döngüsel ekonomi hizmetleri.

⁷ Bkz. Ek 1; daha fazla bilgi için: https://ec.europa.eu/competition/mergers/cases/index/nace_all.html

- Via Francigena rotasının Pavia–Roma arasındaki bölümü, İtalya (rotadan 10 km tampon bölge dâhil). Rota haritası ve tampon bölgeye aşağıdaki bağlantıdan ulaşılabilir: <https://www.viefrancigene.org/en/home>),
- [Sultans Trail](#) rotasının Trakya Turizm Bölgesi içerisindeki bölümü ile Bulgaristan'da Turizm Bakanlığı tarafından Bulgaristan Cumhuriyeti Turizm Kanunu kapsamında tanımlanan tüm Trakya Turizm Bölgesi ⁸
- Olympos, Kissavos ve Mavrovouni dağları bölgesindeki Yunan rotaları; Larisa, Ellassona, Tempi, Riga Feraiou, Agia, Dios Olympou belediyeleri (Dimoi) ile Petras belediye birimini (Dimotiki enotita) kapsar.
- Türkiye'de Fethiye'den Antalya'ya uzanan Likya Yolu; ana rota ve uzantılarından itibaren 3 km'lik tampon bölgeyi kapsar.

3.3 Ortakların uygunluğu

Her bir ortak aşağıdaki şartları sağlamalıdır:

- Proje ülkelerinden birinde (İtalya, Yunanistan, Bulgaristan, Türkiye) yasal olarak kurulmuş bir kuruluş olmalıdır;
- Aşağıdaki kategorilerden birine dâhil olmalıdır:
 - bir turizm KOBİ'si,
 - başka bir turizm kuruluşu, şahıs işletmesi veya proje hedefleriyle uyumlu destek ya da uzmanlık sağlayan turizm dışı bir ortak;
- Konsorsiyumdaki diğer ortaklardan bağımsız olmalıdır; yani bağlantılı işletme olarak kabul edilmemeli, aralarında aile bağı veya çıkar çatışması bulunmamalıdır.

3.4 Ortaklık içindeki roller ve sorumluluklar

Her iş birliği projesi bir Lider Ortak belirlemelidir. Lider Ortak, ortaklıktan sorumludur ve aşağıdaki görevleri üstlenir:

- Tam başvuruyu sunmak ve teklifin değerlendirilmesi sürecinde ortaklığı temsil etmek;
- DETOUR konsorsiyumu ile birincil iletişim noktası olarak görev yapmak;
- Projenin onaylanmasının ardından, sağlanan şablona uygun olarak DETOUR projesi ile Hibe Sözleşmesini imzalamak;
- Projenin onaylanmasının ardından, sağlanan şablona uygun olarak tüm ortaklarla Ortaklık Anlaşmasını imzalamak;
- Proje kapsamında sağlanan toplam bütçeyi (15.000 € ile 25.000 € arasında) almak ve yönetmek;
- Onaylanan bütçeye göre bütçeyi ortaklar arasında dağıtmak;
- Ortaklık kapsamındaki faaliyetlerin uygulanmasını koordine etmek;

⁸ Trakya Turizm Bölgesi'nin merkezi Plovdiv'dedir ve Pazardzhik, Stara Zagora, Haskovo, Sliven ve Yambol bölgelerini kapsamaktadır. Bölge toplam 35 belediyeyi içermektedir: Bratya Daskalovi, Brezovo, Galabovo, Dimitrovgrad, Elhovo, Kaloyanovo, Krichim, Lesichovo, Lyubimets, Maritsa, Mineralni Bani, Nova Zagora, Opan, Pazardzhik, Perushtitsa, Peshtera, Plovdiv, Parvomay, Radnevo, Rakovski, Svilengrad, Septemvri, Simeonovgrad, Stamboliyski, Stambolovo, Stara Zagora, Straldzha, Saedinenie, Topolovgrad, Tundzha, Harmanli, Haskovo, Chirpan ve Yambol.

- Sağlanan şablonlara uygun olarak raporları sunmak ve tüm yükümlülüklerin yerine getirilmesini sağlamak;

Lider Ortak, proje için hem idari hem de mali sorumluluğu üstlenir.

Turizm KOBİ'leri DETOUR projesinin ana hedef grubudur ve proje finansmanının çoğunluğunu (en az %60) almaları gerekmektedir. Diğer uygun ortaklar (örneğin kültürel kuruluşlar, dijital çözüm sağlayıcıları, yerel turizm dernekleri, DMO'lar, sosyal ekonomi aktörleri) aşağıdaki rolleri üstlenebilir:

- Sürdürülebilirlik, dijital araçlar veya görünürlük ve yaygınlaştırma desteği alanlarında tamamlayıcı uzmanlık sağlamak;
- Yeniliğe katkıda bulunmak ve sektörler arası iş birliğini güçlendirmek;
- İş birliğine dayalı projenin tasarımına ve uygulanmasına katılmak.

Bununla birlikte, iş birliğine dayalı ortaklık kapsamındaki proje ortakları:

- Taşeron olarak görev yapamaz;
- Aşağıdaki koşullar sağlanması durumunda uygun giderleri karşılamak üzere bütçeden pay alabilir (örneğin etkinlik organizasyonu, araçlar vb.):
- Rol ve sorumluluklarının başvuru formunda açık şekilde tanımlanmış olması,
- Giderlerin onaylanmış proje faaliyetleriyle doğrudan bağlantılı olması ve
- Bu giderlerin Bütçe Şablonunda şeffaf biçimde belirtilmiş olması.

3. Zaman Çizelgesi ve Süre

Başvuruların açılması: 9 Mart 2026

Başvuru son tarihi: 1 Haziran 2026 (saat 12.00 CET) başvurular kapanır

Değerlendirme: 1 Haziran – 12 Temmuz 2026

Sonuçlar: 13 Temmuz 2026'ya kadar

Program başlangıcı: 1 Eylül 2026'dan itibaren

Program süresi: Her projenin süresi en az 6 ay ve en fazla 9 ay olmalıdır. Süresi 9 aydan uzun veya 6 aydan kısa olan projeler uygun kabul edilmeyecektir.

4. Uygun Faaliyetler ve Maliyetler

Program kapsamında sağlanan hibe, her bir projenin uygulanmasıyla bağlantılı uygun maliyetleri karşılamak için kullanılabilir. Başvuru sahiplerinin iş birliğine dayalı projelerde dengeli bir faaliyet ve maliyet dağılımı sunmaları gerekmektedir. Yalnızca tek bir maliyet türünün finanse edilmesi veya tüm projelerde aynı tek maliyet türünün kullanılması kabul edilmemektedir.

Proje finansmanının en az %60'ı turizm KOBİ(ler)ine tahsis edilmelidir.

Uygun maliyetler:

- Danışmanlık hizmetleri (hizmet sağlayıcı, mentor, uzman, danışman, teknisyen): proje uygulaması için gerekli olan dış uzmanlar veya kuruluşlar tarafından sağlanan hizmetlere ilişkin maliyetleri kapsar.

- Pazar araştırmaları ve iş planı geliştirme ile analiz faaliyetleri, denetimler dâhil
- DETOUR proje ortakları dışındaki kuruluşlar tarafından dzenlenen eğitim ve kapasite geliştirme faaliyetleri
- Fikri mülkiyet haklarının korunmasına yönelik giderler
- Sürdürülebilirlik, dijitalleşme ve dirençlilik ile ilgili sertifikasyon programlarına uyum giderleri
- Ekipman, satın alımlar, mal ve sarf malzemeleri, araçlar ve teknoloji çözümleri⁹: proje uygulaması için gerekli ekipman ve malzemelerin satın alınması veya kiralanması ile iş birliğine dayalı çözümlerin test edilmesine yönelik ölçüm araçları ve sürdürülebilirlik etkisinin izlenmesine yönelik ekipman giderlerini kapsar (proje bütçesinin en fazla %30'u).
- Projeye ayrılmış çalışan çalışma süreleri
- Seyahat, konaklama ve harcırah: proje faaliyetleri kapsamında uygun destinasyonlara yapılan seyahatlere ilişkin ulaşım, konaklama ve günlük harcırah giderlerini kapsar.

Tüm maliyetler aşağıdaki şartları karşılamalıdır:

- Proje süresi içinde gerçekteşmiş olmalıdır.
- Projenin uygulanması için gerekli olmalıdır.
- Tanımlanabilir ve doğrulanabilir olmalıdır.
- Ulusal mevzuata ve muhasebe ilkelerine uygun olmalıdır.
- Dirençlilik, yeşil dönüşüm veya dijital dönüşüme katkı sağlamalıdır.

Uygun olmayan maliyetler şunları içerir:

- KDV giderleri (geri alınabiliyorsa)
- Borçlar ve borç servis giderleri
- Gelecekte oluşabilecek zarar veya borçlar için ayrılan karşılıklar
- Ödenmesi gereken faizler
- şüpheli alacaklar
- Döviz kuru zararları
- Başka bir hibe kapsamında beyan edilen maliyetler

Örnekler Bölüm 13'te verilmiştir. Önerilen proje faaliyetleri, uygunluk kontrolü ve değerlendirme kriterleri ile uyumlu olmalı ve çağrının amaçlarından (bkz. Bölüm 2) ve Turizm Geçiş Yol Haritası'nın hedeflerinden bir veya daha fazlasına katkıda bulunmalıdır.

Bu finansal destek, seçilen iş birliğine dayalı projenin geliştirilmesine araçsal şekilde katkı sağlamak amacıyla kullanılmalıdır. Yalnızca bağımsız, hazır (off-the-shelf) ürün veya çözümlerin satın alınması için kullanılamaz. Proje tekliflerinin sıralaması oluşturulduktan sonra ve DETOUR ile seçilen proje ortaklığı arasında yapılacak anlaşma çerçevesinde, DETOUR konsorsiyumu seçilen ortaklık ile küçük uyarlamaları görüşme hakkını saklı tutar.

Yararlanıcılar, talep edilen tüm maliyetleri desteklemek üzere ayrıntılı kayıt ve belgeleri proje kapanışından sonra 5 yıl boyunca saklamakla yükümlüdür; bu belgeler olası bir denetim durumunda ibraz edilmelidir.

⁹ Proje başvurusunda detaylandırılan çözümün başarılı şekilde uygulanmasına katkı sağlayan temel maddi varlıklar; örneğin enerji verimli cihazlar, enerji yönetim sistemleri, atık yönetimi ekipmanları vb

Aynı faaliyetler için çift finansman (örneğin başka projelere eş zamanlı katılım durumunda) uygun kabul edilmeyecektir.

Maliyetlerin uygunluk dönemi, projenin başlangıç tarihinden projenin bitiş tarihine kadar olan süreyi kapsar. Sözleşmenin imzalanmasından önce yapılan harcamalar uygun değildir. Raporlama döneminden sonra gerçekleşen harcamalar da uygun değildir.

5.1 Finansmanın geri çekilmesi veya iptali

DETOUR konsorsiyumu, yararlanıcıların bu Çağrı kapsamında belirlenen kurallara ve yükümlülüklerle (Eklerde belirtilenler dâhil) uymamaları durumunda, tahsis edilen finansmanı kısmen veya tamamen geri çekme ya da iptal etme hakkını saklı tutar. Bu durum; uygunluk koşullarına uyulmaması, fonların hatalı kullanımı, onaylanan faaliyetlerin uygulanmaması, yetersiz raporlama veya etik, mali ya da sözleşmeye dayalı yükümlülüklerin ihlal edilmesi gibi durumları kapsayabilir ancak bunlarla sınırlı değildir. Bu gibi durumlarda yararlanıcılardan, DETOUR konsorsiyumunun ilgili prosedürleri ve kararları doğrultusunda usulsüz şekilde alınmış tutarların geri ödenmesi talep edilebilir.

5.2 DETOUR projesi tarafından sağlanan hizmetler

Destek Programı kapsamında, DETOUR proje ortakları tarafından doğrudan sağlanan tüm hizmetler (özellikle Municipality of Fidenza (Comune di Fidenza), Culture Route Society (Kültür Rotaları Derneği), DMO ESCO Esquilino Community – The Gate of Rome (Esquilino Comunità – La Porta di Roma), Antalya İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü, Training 2000 (T2000 Training 2000 Piccola S.C.), Mediterranean Centre for the Environment (ΜΚΡ – Μεσογειακό Κέντρο Περιβάλλοντος ΕΛ), Organization for Management of the Thracian Tourist Region (Организация за управление на Тракийски туристически район), European Association of the Via Francigena Ways (Associazione Europea delle Vie Francigene) ve DETOUR Eğitimcinin Eğitimi programı kapsamında sertifikalandırılmış eğitmenler tarafından sunulan hizmetler), DETOUR çalıştaylarının düzenlenmesi ve mentorluk faaliyetleri dâhil olmak üzere ücretsiz olarak sağlanacaktır.

5. Toplam Bütçe

Bu çağrı kapsamında kullanılabilir toplam bütçe 800.000 €'dur. Seçilen her proje, sunulan bütçe doğrultusunda 15.000 € ile 25.000 € arasında götürü hibe alacaktır. Uygun ülkeler (İtalya, Yunanistan, Bulgaristan, Türkiye) genelinde toplamda en az 30 iş birliğine dayalı projenin (her ülke için en az 7 ve en fazla 12 en yüksek puanlı proje) desteklenmesi öngörülmektedir; bu sayı mevcut hibe bütçesi ile sınırlıdır.

Yüksek puan almasına rağmen finansman almaya hak kazanamayan projeler, ilave fonların mevcut olması durumunda kullanılmak üzere sıralı bir yedek listeye alınacaktır (değerlendirme sürecine ilişkin daha fazla bilgi için bkz. Bölüm 13.2).

Uygun bir ülkede projelerin geri çekilmesi veya onaylanan proje sayısının beklenenden düşük olması durumunda, ek bir başvuru çağrısı başlatılabilir.

Toplam mevcut fonların tüm seçilen projelerin bütçesini tam olarak karşılamaya yetmemesi durumunda DETOUR konsorsiyumu, başvuru sahiplerinden önerdikleri bütçeleri azaltmalarını talep edebilir. Bu bütçe azaltımı, her ulusal listede uygun bulunan ve sıralamada son sırada yer alan proje için uygulanabilir.

6. Hibe Oranı

Başvuru formunda belirtilen uygun maliyetler, başvuru sahiplerinden eş finansman katkısı talep edilmeksizin götürü hibe kapsamında %100 oranında karşılanacaktır. Ödemeler aşağıdaki taksitler halinde yapılacaktır:

- %20, DETOUR projesi ile ortaklık arasında Hibe Sözleşmesinin imzalanmasının ardından, projenin ilk ayında ve gerekli belgelerin (kayıt numaraları, Lider Ortak tarafından imzalanmış Onur Beyanı, ortaklık anlaşması) sunulması üzerine.
- %40, proje ortasında, ara raporun ve ödeme talebinin sunulmasının ardından.
- %40, projenin tamamlanmasının ardından, nihai raporun ve ödeme talebinin sunulması üzerine.

7. Gerekli Belgeler

Lider Ortak, ara ve nihai ödemeleri alabilmek için raporlar, pazarlama materyalleri, dijital araçlar (örneğin ekran görüntüleri veya demo bağlantıları) ile proje uygulama faaliyetlerine ilişkin fotoğraflar veya görsel kayıtlar gibi çıktılarına dair kanıtları sunmalıdır.

Lider Ortak, götürü hibenin kullanımı ve proje sonuçlarını gerekçelendirmek amacıyla, olası bir denetim durumunda aşağıdaki belgeleri toplamalı ve saklamalıdır:

- Uygun satın alımlar ve hizmetler için faturalar, makbuzlar veya ödeme kanıtları;
- Diğer ilgili destekleyici belgeler.

Tüm mali ve teknik belgeler, AB denetim ve doğrulama gereklilikleri doğrultusunda proje kapanışından sonra en az beş yıl süreyle Lider Ortak tarafından saklanmalıdır.

Hibe Sözleşmesi, finansal destek programından sorumlu olan DETOUR proje temsilcisi (ilgili ülkede AEVF, KRD (Kültür Rotaları Derneği), MOTTR veya MKP) ile Lider Ortak arasında, finanse edilecek projelerin nihai seçiminin ardından imzalanacaktır. Bu sözleşme, özel yükümlülükleri, ödeme koşullarını ve raporlama gerekliliklerini tanımlayacaktır. Bu bölümde belirtilen tüm hükümler Hibe Sözleşmesi kapsamında ayrıntılı şekilde düzenlenecek ve sözleşmeye dayalı olarak bağlayıcı olacaktır.

8. Raporlama

Başvuru sahiplerine sağlanan desteği güçlendirmek amacıyla, seçilen projelerin aşağıdaki raporları sunmaları gerekmektedir:

- Projelerin ilerleme durumuna ilişkin her 3 ayda bir raporlar
- İkinci ödeme dilimini alabilmek için proje ortasında sunulacak ara rapor
- İş birliğine dayalı projenin tamamlanmasının ardından nihai ödeme talebinde bulunmak için sunulacak nihai rapor

Bu belgeler, proje ilerlemesinin izlenmesine yönelik temel izleme mekanizmasını oluşturacaktır.

9. Başvuruların Sunulması

Turizm KOBİ'leri, aşağıda belirtilen adımları izleyerek eksiksiz bir proje teklifi sunmalıdır. Süreç şeffaftır ve dört ülkenin tamamındaki uygun başvuru sahiplerine açıktır. Bu çağrı, SMP-COSME-2023-TOURSME programı kapsamında Yenilikçi Projelere Finansal Destek Sağlanmasına İlişkin Rehber İlkeler doğrultusunda yürütülmektedir.

Başvurular çevrim içi başvuru platformu üzerinden yapılmalıdır: [LINK](#) Başka yollarla gönderilen başvurular kabul edilmeyecektir.

Başvuruda bulunmak için başvuru sahibinin aşağıdaki adımları tamamlaması gerekmektedir:

1. Çevrim içi başvuru platformuna gidin: [LINK](#)
2. Çevrim içi Başvuru Formunun tüm bölümlerini doldurun
3. Aşağıdaki gerekli belgeleri yükleyin:
 - Proje teklifi (sağlanan şablon kullanılarak)
 - Bütçe teklifi (sağlanan şablon kullanılarak)
 - Tüm ortakların yasal kayıtlarını gösteren belge (örneğin resmi ticaret sicil kaydı, kayıt numarası vb.)
 - Turizm KOBİ'leri için turizm NACE koduna kayıtlı olduğunu gösteren belge veya işletme faaliyetlerinin turizm sektörü kapsamında yürütüldüğünü açık şekilde gösteren kanıt
 - Onur Beyanı (yalnızca Lider Ortak tarafından doldurulup imzalanacaktır). Bu belge KOBİ statüsünü, bağımsızlığı ve çıkar çatışması bulunmadığını teyit eder.

Projenin seçilmesinin ardından:

- Lider Ortağın ulusal vergi ve sosyal güvenlik mevzuatına tam uyum sağladığını gösteren belge
- Ortaklık Anlaşması
- Hibe Sözleşmesi
- Projenin "Turizm için Geçiş Yol Haritası"na katkısını açıklayan formun doldurulması

Başvurular, proje dillerinden biri olan İngilizce, İtalyanca, Yunanca, Bulgarca veya Türkçe dillerinden birinde sunulmalıdır.

Değerlendirme yalnızca çevrim içi başvuru formunda ve gerekli belgelerde sağlanan bilgiler üzerinden yapılacaktır.

Ek materyaller veya harici bağlantılar dikkate alınmayacaktır.

Başvuru platformuna ilişkin teknik sorunlar için lütfen şu adresle iletişime geçin:
info@cultureroutesinturkey.com

Sağlanan veriler gizli tutulacak ve yalnızca başvurunun değerlendirilmesi amacıyla değerlendirme ekibi ve EISMEA¹⁰ ile paylaşılacaktır. Tüm kişisel ve kurumsal veriler, yürürlükteki veri koruma

¹⁰ Avrupa Yenilik Konseyi ve KOBİ Yürütme Ajansı (EISMEA), proje hibe yetkilisi.

mevzuatına sıkı şekilde uygun olarak işlenecek ve bireylerin ile kuruluşların hakları ve gizliliği korunacaktır. Başvuru gönderilmesiyle birlikte başvuru sahipleri, verilerinin gizlilik politikamızda belirtilen şekilde işlenmesini kabul etmiş sayılır. Bu politika, verilerin nasıl toplandığını, kullanıldığını, saklandığını ve korunduğunu açıklamakta ve değerlendirme süreci boyunca şeffaflık ile veri güvenliğine olan bağlılığımızı ortaya koymaktadır.

10. Değerlendirme

Değerlendirme iki aşamada gerçekleştirilecektir:

- Uygunluk kontrolü
- Değerlendirme kriterleri

11.1 Uygunluk

Tüm başvurular öncelikle temel gereklilikleri karşılayıp karşılamadıklarını doğrulamak amacıyla kapsamlı bir uygunluk kontrolünden geçirilecektir:

- Başvuru sahipleri, uygun ülkelerden birinde (İtalya, Yunanistan, Bulgaristan, Türkiye) başvuru son tarihinden en az bir yıl önce yasal olarak kurulmuş KOBİ'ler veya diğer tüzel kuruluşlar olmalıdır.
- Başvuru, son başvuru tarihinden önce çevrim içi platform üzerinden ve gerekli destekleyici belgelerle birlikte sunulmuş olmalıdır.
- Başvuru eksiksiz olmalıdır.
- Teklif, Via Francigena yürüyüş rotası (Pavia–Roma arası, İtalya), Sultan's Trail rotasının Trakya Turizm Bölgesi içindeki bölümü ve/veya Bulgaristan'daki tüm Trakya Turizm Bölgesi, Yunanistan'da Olympos, Kissavos ve Mavrovouni dağları bölgelerindeki yürüyüş rotaları veya Türkiye'deki Likya Yolu ile ilgili iş birliğine dayalı bir proje sunmalıdır (daha fazla bilgi için bkz. Bölüm 3.2).
- Ortaklardan en az biri seçilen rota bölümleri üzerinde veya bu rotaların tampon bölgesinde yer almalı ve/veya faaliyetlerini bu rotalara odaklamalıdır (daha fazla bilgi için bkz. Bölüm 3.2).
- Başvuru başka bir finansman kaynağından halihazırda destek almıyor olmalıdır.
- Herhangi bir çıkar çatışması¹¹ bulunmamalıdır.

Bu kontrol DETOUR Konsorsiyumu tarafından gerçekleştirilecek olup geçer / kalır esasına dayalı bir süreçtir. Tüm uygunluk kriterlerini karşılamayan teklifler reddedilecektir. Bu ilk kontrolü geçen tüm başvuruları içeren bir uygun başvurular listesi oluşturulacaktır. Değerlendirme sonuçları

¹¹ Çıkar çatışması, bir kişi veya kuruluşun özel çıkarlarının (mali, kişisel veya mesleki) kararlarını, eylemlerini veya sorumluluklarını uygunsuz şekilde etkilemesi veya etkiliyor gibi görünmesi durumunda ortaya çıkar. Örnekler: tedarik süreçlerinde aile ilişkisi: Bir KOBİ sahibinin, adil rekabet olmaksızın bir sözleşmeyi aile üyesine ait bir şirkete vermesi; kişisel mali kazanç: Satın alma sorumluluğu bulunan bir çalışanın, kendisine kişisel hediye veya komisyon sağlayan bir tedarikçiyi tercih etmesi; çifte rol: Bir yöneticinin tarafsızlığını etkileyebilecek şekilde bir rakip veya ortak şirket için danışman olarak da çalışması; yönetim kurulu çıkar çatışması: Bir yönetim kurulu üyesinin kendi şirketine veya yatırımlarına doğrudan fayda sağlayan kararlarda oy kullanması; işe alım kararları: Şeffaf bir seçim süreci yürütülmeden yakın bir arkadaşın veya akrabanın işe alınması.

Konsorsiyumun ülke ortakları tarafından onaylanacak ve ardından değerlendirme kriterlerine göre ikinci aşama değerlendirmesi gerçekleştirilecektir.

11.2 Değerlendirme Kriterleri

Uygun bulunan proje teklifleri, her ülke için DETOUR konsorsiyumu dışından iki bağımsız uzman tarafından değerlendirilecektir.

Değerlendirme Komitesinin oluşturulması ve değerlendiricilerin seçimi

Uygun bulunan proje tekliflerinin değerlendirilmesi, değerlendirme sürecinin şeffaflığını, tarafsızlığını ve bağımsızlığını sağlamak amacıyla dış uzmanlardan oluşan bir Değerlendirme Komitesi tarafından gerçekleştirilecektir.

Her katılımcı ülke için iki bağımsız değerlendirici görevlendirilecektir. Bu uzmanlar DETOUR konsorsiyumu kuruluşları dışından olacak ve proje kapsamında herhangi bir sözleşmesel veya operasyonel role sahip olmayacaktır. Bu durum çıkar çatışması bulunmamasını garanti altına alacak ve proje tekliflerinin objektif şekilde değerlendirilmesini sağlayacaktır.

Değerlendiriciler; turizm, yerel ekonomik kalkınma ve KOBİ destek mekanizmaları alanlarında kanıtlanmış uzmanlığa sahip profesyoneller arasından seçilecektir. Özellikle sürdürülebilir turizm, yürüyüş rotaları ve bölgesel kalkınma konularında deneyimli olmaları beklenmektedir. Ayrıca, ilgili yürüyüş rotalarının özellikleri ve bölgenin sosyo-ekonomik yapısı da dâhil olmak üzere yerel ve bölgesel bağlama hâkim olmaları gerekmektedir. Bu sayede proje tekliflerini bağlamsal ve bilinçli bir şekilde değerlendirebileceklerdir.

Değerlendiriciler, her ülkedeki konsorsiyum ortakları tarafından liyakat, mesleki deneyim ve sektörel bilgi temelinde seçilecektir. Seçim kriterleri arasında proje değerlendirme deneyimi, turizm geliştirme, yenilikçilik veya işletme destek mekanizmaları konularında kanıtlanmış deneyim ile yerel turizm ekosistemleri hakkında güçlü bir anlayış yer alacaktır. Değerlendirme komitesi adaylarının değerlendirilmesi için ortak bir şablon kullanılacak ve bu değerlendirme adayların özgeçmişleri (CV) temel alınarak yapılacaktır. Değerlendirme komitesi, iş birliğine dayalı projeler için açılan çağrının son başvuru tarihinden bir ay önce tamamen oluşturulmuş olacaktır.

DETOUR konsorsiyumunun iç personeli proje tekliflerinin puanlanmasına katılmayacaktır. Bu personelin rolü yalnızca sürecin idari koordinasyonunu sağlamak ve uygunluk kontrolünün yerine getirilmesini temin etmekle sınırlı olacaktır. Nihai puanlar yalnızca dış değerlendiriciler tarafından verilen değerlendirmelere dayanacaktır.

Tüm değerlendiriciler, görevlendirilmelerinden önce olası çıkar çatışmalarını beyan etmek ve gizlilik, şeffaflık ve başvuru sahiplerine eşit muamele ilkelerine uymakla yükümlü olacaktır.

Tüm değerlendiriciler aşağıdaki şartları karşılamalıdır:

- Aşağıdaki alanlardan en az birinde ilgili mesleki deneyime sahip olmalıdır: sürdürülebilir turizm, dijital dönüşüm, KOBİ yenilikçiliği ve destek mekanizmaları, sektörler arası iş birliği veya AB tarafından finanse edilen projelerin değerlendirilmesi.
- Proje tekliflerinin uygunluğunu ve uygulanabilirliğini değerlendirebilecek gerekli pratik bilgi ve yetkinliğe sahip olmalıdır.
- Herhangi bir başvuruya erişmeden önce Gizlilik ve Çıkar Çatışması Beyanını imzalamalıdır.

Her değerlendirici, her başvuruya ilişkin bireysel görüşünü ekli değerlendirme formuna kaydedecektir. Her ülkede ulusal değerlendiriciler daha sonra bir araya gelerek veya iletişim kurarak her başvuru için tek bir ortak değerlendirme formu hazırlayacaktır. Bu form, değerlendiricilerin üzerinde uzlaştığı görüşleri ve puanları içerecek ve değerlendiriciler tarafından imzalanacaktır.

Her başvuru için verilen toplam puanlar esas alınarak değerlendiriciler, katılımcı her ülke için bir sıralama listesi hazırlayacaktır; çağrının farklı bölümler için açılması durumunda ise birden fazla sıralama listesi oluşturulabilecektir.

Değerlendirme aşığıdaki kriterlere göre yapılacaktır:

1. Uygunluk: minimum eşik: 3/5

Bu kriter, teklifin DETOUR projesinin hedefleri ve öncelikleri ile AB ikiz dönüşüm hedefleriyle ne ölçüde uyumlu olduğunu değerlendirir. Değerlendiriciler, önerilen faaliyetin yürüyüş rotaları üzerinde (veya tampon bölgelerinde) faaliyet gösteren KOBİ'lerin ihtiyaçlarını ne ölçüde karşıladığını, sürdürülebilir ve dirençli turizm gelişimine nasıl katkı sunduğunu ve proje çerçevesinde tanımlanan belirli zorluklara ne ölçüde yanıt verdiğini inceleyecektir. Teklifler; yavaş turizm, inovasyon, sürdürülebilirlik, dijitalleşme veya risk azaltımı ile açık bir bağlantı ortaya koymalıdır.

2. Kalite: minimum eşik: 3/5

Kalite, önerilen projenin tutarlılığını, açıklığını ve sağlamlığını ifade eder. Değerlendiriciler kavramın sağlamlığını, hedefler, faaliyetler ve beklenen sonuçlar arasındaki tutarlılığı ve genel metodolojiyi değerlendirecektir. Özellikle inovasyon düzeyi, önerilen çözümlerin uygunluğu ve proje tasarımının profesyonellik düzeyi dikkate alınacaktır.

3. Uygulanabilirlik: minimum eşik: 3/5

Bu kriter, projenin önerilen zaman çizelgesi ve bütçe içerisinde gerçekçi ve uygulanabilir olup olmadığını değerlendirir. Uzmanlar operasyonel planı, mali kaynakların yeterliliğini ve başvuru sahiplerinin projeyi uygulama kapasitesini inceleyecektir. Sürece dahil olan KOBİ(ler)in deneyimi, becerileri ve kurumsal yapısı ile olası riskler ve bunlara yönelik azaltım önlemleri de dikkate alınacaktır.

4. Etki: minimum eşik: 3/5

Etki, projenin kısa ve orta vadede sağlayacağı beklenen faydaları ölçer. Değerlendiriciler; iş geliştirme, istihdam yaratma, çevresel sürdürülebilirlik ve yürüyüş rotaları boyunca yerel değer üretimine yapılabilecek potansiyel katkıyı değerlendirecektir. Teklifler, sonuçların zaman içinde nasıl sürdürüleceğini ve daha geniş bölgesel gelişime nasıl katkı sağlayabileceğini veya diğer KOBİ'ler tarafından nasıl çoğaltılabileceğini açık şekilde tanımlamalıdır.

Geçmek için gerekli eşik toplam 12 puandır. Başvuru sahiplerinden en az birinin DETOUR KOBİ eğitim programına katılmış olması durumunda konsorsiyumlara 1 ek puan verilecektir.

Değerlendirme süreci en fazla 6 hafta sürecektir. AB şeffaflık ve hesap verebilirlik standartları doğrultusunda, bu çağrının sonuçları 13 Temmuz 2026 tarihinde DETOUR web sitesinde yayımlanacaktır: <https://detour-eu-project.eu/>

Teklifler, katılımcı her ülke içinde aldıkları toplam puana göre sıralanacaktır. Her ülkede en az 7 ve en fazla 12 en yüksek puanı alan teklifin finansman için seçilmesi hedeflenmektedir (konsorsiyumlar

tarafından talep edilen bütçelere bağlı olarak). Eşit puan alınması durumunda öncelik uygulanabilirlik kriterinde en yüksek puanı alan tekliflere, ardından kalite kriterinde en yüksek puanı alan tekliflere verilecektir.

Yüksek puan aldığı halde finansman için seçilmeyen projeler, ileride fon sağlanması ihtimaline karşı puan sırasına göre yedek listeye alınacaktır.

Uygun ülkeler (İtalya, Yunanistan, Bulgaristan, Türkiye) bazında projeden çekilmeler olması veya onaylanan proje sayısının düşük kalması durumunda ek bir başvuru çağrısı başlatılabilir. DETOUR Komitesi, her ülke için hazırlanan sıralama listelerine dayanarak nihai finansman kararını verecektir.

Tüm değerlendirmeler aşağıdaki belgeler kullanılarak kayıt altına alınacaktır:

- Uygunluk Değerlendirme Formu (geçer / kalır)
- Değerlendirme Raporu (nitel gerekçeleştirme)

Her ülke için aşağıdaki bilgileri içeren bir Değerlendirme Özet Tablosu hazırlanacaktır:

- Değerlendirilen tüm proje teklifleri
- Nihai puanlar
- Finansman kararları (seçilenler, yedek liste veya seçilmeyenler)

11. Kişisel Verilerin İşlenmesi

DETOUR Finansal Destek Çağrısı kapsamında toplanan tüm kişisel veriler, Genel Veri Koruma Tüzüğü (AB) 2016/679 (GDPR) ve ilgili ulusal mevzuata uygun şekilde işlenecektir. Veriler yalnızca DETOUR projesinin başvuru, değerlendirme ve uygulama süreçlerinin yürütülmesi ve izlenmesi amacıyla kullanılacaktır. Bilgi ve veriler ayrıca sözleşme makamı olan Avrupa Yenilik Konseyi ve KOBİ Yürütme Ajansı (EISMEA) ile paylaşılacak olup, bu kurum da gerekli görülen genel bilgileri yayımlayabilecektir.

12. İşbirliğine Dayalı Projelere Örnekler

İş birliğine dayalı projeler için temalar; sürdürülebilir, dijital ve dirençli turizm uygulamalarını kapsayan geniş bir yelpazeyi içermelidir. Amaç, yürüyüş rotaları turizm ekosisteminin uzun vadeli sürdürülebilirliğine ve ekonomik canlılığına katkı sağlayan çeşitli ve etkili projeleri teşvik etmektir.

Projeler aşağıdaki unsurları göstermelidir:

- Yürüyüş rotaları ve rota temelli turizm ile açık bir ilişki;
- KOBİ'ler ve yerel bölgeler için somut faydalar;
- Finansman süresi sonrasında da sürdürülebilirlik;
- Gerçek iş birliği (ortak tasarım, kaynakların paylaşılması veya koordineli uygulama);

Temalar aşağıdaki gibi olabilir:

Dijitalleşme:

- Hizmetlerin dijital uygulamalarda haritalandırılarak daha görünür hale getirilmesi,
- Hizmet sağlayıcıların çevrim içi ortamda daha etkili ve çekici şekilde tanıtılması,
- Paydaşlar arası iş birliği için dijital platformların oluşturulması ve/veya uygulanması,
- Kullanıcı dostu çevrim içi rezervasyon sistemlerinin geliştirilmesi,
- Veri koruma önlemlerinin güçlendirilmesi,

- Pazarlama performansını izlemek için veri analitiğinin kullanılması,
- Dijital platformlarda müşteri hizmetleri için sohbet botlarının entegrasyonu,
- Akıllı yönetim veya e-iş uygulamaları için teknoloji kullanımı,
- Web sitelerinin ve mobil uygulamaların geliştirilmesi veya güncellenmesi,
- Dijital altyapı, operasyonel verimlilik ve müşteri deneyimini geliştirmek amacıyla ilgili donanım ve yazılımlara yatırım yapılması,
- Siber güvenlik önlemleri ve veri koruma çözümlerine yatırım yapılması,
- Mevcut sistemlere e-ticaret çözümlerinin entegrasyonu, çevrim içi satış platformlarının kurulması, B2B ve B2C e-ticaret hizmetlerinin geliştirilmesi,
- Güvenli ödeme altyapıları ve çevrim içi işlem yönetimi araçlarına yatırım yapılması,
- Artırılmış gerçeklik uygulamalarının geliştirilmesi,
- Fikri mülkiyet geliştirme ve korunması.

İş birliğine dayalı proje örneği:

Bir yürüyüş rotası boyunca faaliyet gösteren konaklama işletmeleri, yerel rehberler ve gıda üreticilerinden oluşan bir grup aşağıdaki unsurları içeren ortak bir dijital platform geliştirir:

- rota boyunca sunulan hizmetlerin haritalandırılması,
- konaklama ve deneyimler için çevrim içi rezervasyon sistemi,
- güvenli ödeme altyapısı,
- çok dilli içerik,
- ziyaretçi akışını ve pazarlama performansını izlemek için ortak veri analitiği araçları.

Platform ortak şekilde yönetilir, proje sonrasında da sürdürülebilirliği sağlanır ve mevcut bölgesel turizm sistemlerine entegre edilir.

Güçlü proje teklifi – örnek değerlendirme yorumu

“Teklif, birden fazla KOBİ arasında güçlü bir iş birliği ortaya koymakta ve açıkça tanımlanmış bir pazar boşluğunu ele alan ortak bir dijital çözüm sunmaktadır. Platform, yürüyüş rotası boyunca uzun vadeli görünürlük, hizmet entegrasyonu ve ziyaretçi deneyiminin iyileştirilmesini desteklemektedir.”

Zayıf proje teklifi – örnek değerlendirme yorumu

“Teklif esas olarak tek bir işletmenin web sitesinin güncellenmesine odaklanmakta olup sınırlı iş birliği içermekte ve rota turizmi ekosistemi için daha geniş ölçekte bir fayda sunmamaktadır.”

Pazarlama:

- Dijital içerik geliştirilmesi,
- İletişim ve sosyal medya kampanyaları,
- Arama motorlarında görünürlüğü artırmak için web sitesi optimizasyonu (SEO),
- Influencer ve blogger iş birliklerinin geliştirilmesi,
- Çevrim içi reklam faaliyetleri,
- Dijital pazarlama araçları ve analiz platformları.

İş birliğine dayalı proje örneği

Birden fazla KOBİ ve yerel bir turizm kuruluşu, sezon dışı yürüyüş turizmini teşvik etmek amacıyla ortak bir dijital pazarlama kampanyası geliştirir. Bu kampanya aşağıdaki unsurları içerir:

- ortak hikâye anlatımı içeriği,
- koordineli sosyal medya çalışmaları ve influencer iş birlikleri,

- yürüyüş rotasının bir destinasyon olarak SEO optimizasyonu,
- dijital analiz araçları kullanılarak ortak performans izleme.

Güçlü proje teklifi – örnek değerlendirme yorumu

“Proje, birden fazla paydaşı içeren tutarlı bir ortak pazarlama stratejisi sunmakta; açık hedefler, hedef pazarlar ve ölçülebilir göstergeler ortaya koymaktadır.”

Zayıf proje teklifi – örnek değerlendirme yorumu

“Teklif, ortak bir stratejiden yoksundur ve koordinasyon veya ortak etki oluşturmeyen bireysel tanıtım faaliyetlerinin bir araya getirilmesinden ibaret görünmektedir.”

Yeşil dönüşüm:

- su kullanımı / optimizasyonu (seralarda kullanılmak üzere gri su geri dönüşümü, yeraltı suyu temini için sondaj, yağmur suyu toplama ve arıtma),
- enerji verimliliği / tüketimi (şebekeyi desteklemek amacıyla güneş enerjisinden elektrik üretimi,
- yakacak odun kullanımının yerine alternatif ısıtma sistemlerinin kurulması),
- atık yönetimi (gıda atıklarının kompostlanması, döngüsel ekonomi uygulamaları, sıfır atık turizm etkinlikleri, geri dönüşüm programları, gıda atıklarının kompostlanması için yerel çiftliklerle iş birlikleri),
- tek kullanımlık plastiklerle mücadele,
- karbon ayak izinin azaltılması (karbon ayak izi izleme ve dengeleme),
- sürdürülebilir ulaşım azaltım önlemleri,
- çevresel etki değerlendirmelerinin yapılması.

Sürdürülebilir ulaşım:

- bisiklet paylaşım hizmetleri için iş birliklerinin geliştirilmesi,
- sürdürülebilir ulaşım için indirim sunan girişimlerin oluşturulması,
- turistler için araç paylaşımı uygulamalarının geliştirilmesi,
- bagaj transferi için verimli yöntemlerin uygulanması.

İş birliğine dayalı proje örneği

Turizm KOBİ’leri yerel ulaşım sağlayıcıları ile iş birliği yaparak aşağıdaki unsurları geliştirir:

- entegre bisiklet paylaşım hizmetleri,
- yürüyüş yapan ziyaretçiler için bagaj transfer sistemleri,
- düşük karbonlu ulaşım için teşvik mekanizmaları,
- araç paylaşımını ve yürüyüş rotalarına toplu taşıma ile erişimi teşvik eden dijital araçlar.

Güçlü proje teklifi – örnek değerlendirme yorumu

“Proje, yürüyüş yapan ziyaretçiler için önemli bir engel olan ulaşım ve lojistik sorununu, birden fazla paydaşın dahil olduğu koordineli ve yenilikçi bir çözümle ele almaktadır.”

Zayıf proje teklifi – örnek değerlendirme yorumu

“Teklif sürdürülebilir ulaşımından bahsetmekte ancak hizmetlerin nasıl uygulanacağı veya ortaklar arasında nasıl koordine edileceği açıklanmamaktadır.”

Sertifikasyon:

- sürdürülebilirlik, dijitalleşme ve dirençlilik ile ilgili sertifikasyon programlarına uyum,
- sertifikaların alınması,
- sertifikasyon süreçlerine uyum için gerekli uyarlamalar,
- sertifikasyonlara yönelik uzman analizleri.

Turizm ürün geliştirme ve çeşitlendirme:

- yıl boyunca veya bölge genelinde turizm sezonuna bağlı dalgalanmalar ve mevsimsellik ile mücadele,
- müşteri türleri, müşteri kökenleri ve gelir kaynakları gibi farklı pazar segmentlerine yönelme,
- yerel toplulukların sürece dahil edilmesi (yerel toplulukları içeren turizm modellerinin geliştirilmesi, iş birliği için inovasyon merkezleri oluşturulması, yerel yönetimlerle ortaklıklar),
- çevre dostu tur paketlerinin geliştirilmesi,
- daha geniş bir tedarikçi ağı ile çalışılması,
- kano ve trekking turları, bisiklet ve trekking turlarının birleştirilmesi,
- kadın el sanatlarının üretimi ve atölyeleri (örneğin halı, bal, reçel vb.), performans,
- antik alanlarda sanat veya hikâye anlatımı projeleri, az kullanılan rotalarda yeni yürüyüş turlarının geliştirilmesi,
- botanik veya tarih temalı turlar geliştirerek yürüyüş rotalarına değer katılması,
- gastronomi ve şarap turizmi: yenilebilir bitkilerin toplanması ve pişirilmesi, yemek ve ekmek yapımı atölyeleri, yerel gastronominin yeniden canlandırılması, şarap turlarının geliştirilmesi, uygulamalı mutfak eğitimleri veren restoranlar.

İş geliştirme ve inovasyon:

- hedefe yönelik pazar analizi için uzman danışmanların görevlendirilmesi,
- merkezi olmayan turizm deneyimleri için kapsamlı iş planlarının geliştirilmesi,
- az ziyaret edilen bölgeler için özgün turizm paketlerinin tasarlanması ve tanıtılması,
- hizmet sunumunu güçlendirmek amacıyla yerel işletmelerle ortaklıklar kurulması,
- yerel paydaşları güçlendiren toplum temelli turizm girişimlerinin uygulanması,
- pazar araştırması ve analizleri, veri toplama ve veri analizi,
- iş planlarının geliştirilmesi ve analizi.

İş birliğine dayalı proje örneği

Bir KOBİ kümesi aşağıdaki faaliyetleri ortaklaşa yürütür:

- yeni ortaya çıkan yürüyüş turizmi eğilimlerine yönelik pazar araştırması,
- ortak iş modellerinin geliştirilmesi,
- yerel yönetimler ve hizmet sağlayıcılarla yeni ortaklıkların kurulması,
- iş birliği ve bilgi paylaşımı için inovasyon merkezlerinin oluşturulması.

Güçlü proje teklifi – örnek değerlendirme yorumu

“Teklif, ölçeklenebilirlik ve çoğaltılabilirlik açısından güçlü potansiyele sahip stratejik bir iş geliştirme yaklaşımı ortaya koymaktadır.”

Zayıf proje teklifi – örnek değerlendirme yorumu

“İş geliştirme faaliyetleri belirsizdir ve somut uygulamalarla yeterince ilişkilendirilmemiştir.”

İklim değişikliğine hazırlık ve dirençlilik:

- iklim riski haritalaması,
- iklim dostu dijital araçlar,
- doğa temelli iklim uyum çözümleri,
- iş sürekliliği planlaması çalıştayları,
- yangın riskine yönelik önleyici tedbirler,
- ormancılık veya diğer arazi yönetim otoriteleri ile ortak risk yönetimi programları.

Ek 1. Turizm ile ilişkili NACE kodlarının listesi

Turizm ile ilişkili NACE kodları aşağıdakileri içermektedir (ancak bunlarla sınırlı değildir):	Sektör Tanımı
I5510	Oteller ve benzeri konaklama tesisleri
I5520	Tatil ve diğer kısa süreli konaklama tesisleri
I5530	Kamp alanları, karavan parkları ve römork parkları
I5610	Restoranlar ve seyyar yiyecek hizmeti faaliyetleri
I5630	İçecek sunum hizmeti faaliyetleri
N79	Seyahat acenteleri, tur operatörleri, rezervasyon hizmetleri ve ilgili faaliyetler
R90	Yaratıcı faaliyetler, sanat ve eğlence faaliyetleri
R93	Spor faaliyetleri ile eğlence ve rekreasyon faaliyetleri

Ek 2. Proje Rotalarının Seçilmiş Bölümleri ve İlgili Tampon Bölgeleri

- İtalya’da Pavia’dan Roma’ya uzanan Via Francigena rotası ve rota boyunca 10 km’lik tampon bölge (rota haritası ve tampon bölge aşağıdaki bağlantıdan görüntülenebilir: <https://www.viefrancigene.org/en/home>).
- Sultanlar Yolu: Bulgaristan Cumhuriyeti Turizm Kanunu kapsamında Turizm Bakanlığı tarafından tanımlanan Trakya Turizm Bölgesi içindeki rota bölümü ve Trakya Turizm Bölgesinin tamamı¹.
- Yunanistan’da Olympos, Kissavos ve Mavrovouni dağları bölgesindeki rotalar; Larisa, Elassona, Tempi, Riga Feraiou, Agia, Dios Olympou belediyeleri (Dimoi) ile Petras belediye birimini (Dimotiki enotita) kapsamaktadır.
- Türkiye’de Fethiye’den Antalya’ya uzanan Likya Yolu ve ana rota ile uzantılarından itibaren 3 km’lik tampon bölge.

¹ Trakya Turizm Bölgesinin merkezi Plovdiv’dir ve Pazardzhik, Stara Zagora, Haskovo, Sliven ve Yambol bölgelerini kapsamaktadır. Bölge toplam 35 belediyeden oluşmaktadır: Bratya Daskalovi, Brezovo, Galabovo, Dimitrovgrad, Elhovo, Kaloyanovo, Krichim, Lesichovo, Lyubimets, Maritsa, Mineralni Bani, Nova Zagora, Opan, Pazardzhik, Perushtitsa, Peshtera, Plovdiv, Parvomay, Radnevo, Rakovski, Svilengrad, Septemvri, Simeonovgrad, Stamboliyski, Stambolovo, Stara Zagora, Straldzha, Saedinenie, Topolovgrad, Tundzha, Harmanli, Haskovo, Chirpan ve Yambol.